

*
Megjelen csütörtökön*
Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt 50 kr.
Fél évre 2 frt 30 kr.
Negyed évre 1 frt 20 kr.
Egyes szám 10 kr.
*

HONTI LAPOK

*
Szerkesztőség és
kiadóhivatal
I P O L Y S Á G .*
Hivatalos és magánhirdet-
ések mérsékelt árszabás
szerint
*

Felelős szerkesztő: HALÁSZ FERENC.

+⊙ Ipolyság, 1899. október 19 ⊙+

Megdrágult a pénz.

Nemcsak a közgazdasági köröknek, hanem az egész közéletnek figyelmét lefoglalta a maga részére a hétnek az a nagy eseménye, hogy az Osztrák-Magyar bank ismét felemelte a kamatlábát, még pedig ezuttal egy egész százalékkal úgy, hogy a hivatalos bankkamatláb ezuttal 6 százalék.

Épen egy negyedszázad óta ismeretlen a hat százalékos kamatláb Magyarországon közgazdasági életében. A hetvenes évek első részében, amikor Európaszerte pénzügyi válság dult, akkor volt érvényben időnként a hatszázalékos tétel. Azóta azonban tetemesen leszállt a kamatozás nivója mindenütt, s már-már kezdtük állandónak tekinteni a 4 százalékos kamatozást, sőt épen azon a fokon állottunk, hogy állampapírjaink típusát 3 1/2 százalékosra változtassuk. Hirtelen pedig, miután már tavaly beköszöntött a drága kamatláb ideje, mert olyan viszonyok alakultak, hogy a hatszázalékos ráta lett érvényessé nemcsak nálunk, hanem Németországban is.

Nyilvánvalóan rendkívüli viszonyoknak kellett beköszönteniük, hogy előtérbe vonulhasson a hatszázalékos kamatláb. És

tényleg rendkívüli viszonyok között vagyunk, de nemcsak a közgazdasági téren, hanem még inkább a politikában. Hogy épen Anglia és Transzval kerülnek viszályba ez kétszeresen súlyosbitja az állapotot.

Európa aranyhiányát ugyanis évek óta legfőként Transzval látja el, ahonnan évenként 350—400 millió forintnyi új arannyal táplálkozhatott a folyton igen éhes európai pénzügyiséglet. Hogy háboru tör ki, akkor ezen aranyszállítmányok természetesen szünetelni fognak, s az európai pénzügyi piacok hirtelen fenakadnak, mert nincs mivel pótolniok a Kelet-Ázsiába kiszállított sok aranyat, annál is kevésbé, mert az Angol Bank, melynek óriási aranykészletéből mindig ki lehetett vonni néhány tucat milliót, az aranykiáramlás ellenében felállította az 5 % kamatláb gátját, melyet, ha kell felemel akár 8—10 százalékkal is.

Ekként tehát a transzváli aranyáram elmaradása már egymagába is bizonyos zavart idézne elő az európai pénzügyi piacokon, de ezenfelül még számolni kell azon körülménnyel is, hogy Anglia a háboru költségeire sok száz millió értékű aranyat fog kivinni Dél-Afrikába s ezzel az amugy

is kevés aranyat az ó-világban még csökkenteni fogja. Olyan a helyzet, mint mikor egy vérszegény embernek nem adnak táplálékot, sőt eret vágnak rajta.

Ily körülmények között az európai pénzügyi piacok méltán tartanak az erőtlenedéstől és aranykiáramlás ellenében jogosan védekeznek a kamatláb felemelésével. Ez a jogos önvédelem hozta létre nálunk a 6 százalékos kamatláb állapotát, mely mindazonáltal kinos és kellemetlen.

Minden pénzügyi vállalkozásnak, sőt minden jelentékenyebb üzletnek kényszerű leszerelését vonja maga után a 6 százalékos kamatláb, mi annál súlyosabban érint bennünket, mert az üzleti tespedés hosszú korszaka előzte meg a mai állapotot, mely így tehát, ugyyszólván kiescsosodása az évek óta tartó bajos pénzügyi helyzetnek. Az ipart és vállalkozást, a börzét és pénzügyi piacot súlyos csapásként érinti a 6 százalékos kamatláb: mindszerte már régóta várt fellendülést várták ettől az őszi évadtól s most ime: az úgynevezett „háborui kamatlábbal“ kell küzdenünk, mikor előzőleg a hosszas pangás amugy is enerválta a gazdasági erőket.

A magyar közgazdaságnak minden erejét össze kell szednie, hogy elbirja a viszonyok súlyát

Őszel.

Körültem csend van, busul az erdő,
Leszállt a sejtelmes alkony.
Hol van a pajzán, suttagó szellő?
Mért nincs dal a madár ajkon?

E méla csendben im, szól a lellem.
Nem hallod a szavát erdő?
Nincsen halál a végtelenben,
Csak alszunk s a tavasz eljő.

Hullasd hát bátran sárguló diszed,
A külső veszhet a porba,
Egy Istent rejt a csodás természet
S mi isteni az véges volna?

Álmodj az üdvörl mig a tavasz jő,
Hisz a való is üdv leszen:
Csókjával ébreszt naptény és szellő,
Körülvesz illat, dal, szerelem.

Szánthó Árpádné.

Lehetetlen.

(Elmefuttatás.)

Ritkán szoktam filozofálni, de ez a szó „lehetetlen“ már több ízben megragadta figyelmemet.

Mit is jelent ez a szó?

A legtöbbször talán ezt mondják rá: ez annyit jelent, hogy „nem lehet.“ Pedig ezek tévedésben vannak.

A „lehetetlen“ és „nem lehet“ között oly nagy a különbség, mint „soha“ és „valaha“ között; már pedig az nagy különbség ám, hogy soha sem halunk meg vagy valaha.

Fogalmilag a „lehetetlen“ szó állítást és tagadást is rejt magában; t. i. állítom azt, hogy valami nem lehetséges. És éppen ezen állítás oly nyomatékot ad a tagadásnak, a melylyel ez véglegesen — úgy szólván mindörökre — ki van zárva a lehetőség köréből.

Mikor azonban azt mondom, hogy „nem lehet“, akkor tisztán csak tagadásban vagyok, de ez nem zárja ki azt, hogy a jövőben is tagadásban leszek-e.

És épen ezen fogalmi különbségnél fogva

ezen két kifejezést egyenértékűnek venni és összezavarni nem volna szabad.

Ez ugyan erős kifejezés, hogy „nem szabad“, azért tettem az enyhítő „volna“ szócskát oda; mert ezen kifejezések felszerelését kikerülni embernek, ha még oly éles észszel bír is, lehetetlen!

Arisztotelesz bölcs és korának legnagyobb tudósa volt és mégis, ha valaki azzal állt volna elébe, hogy mikép lehetne a persa királynak névnapja alkalmából a gratulációit egy perc alatt Gréciából Persia székhelyére juttatni, tudósunk bizonyára azt mondta volna erre: Uram ősém ez lehetetlen!

Pedig dehogyan lehetetlen. Hiszen most már Ipolyságról Kamesatkába néhány pillanat alatt érkezik meg a gratuláció.

Akkoriban csak „nem lehetett“, mert még Morse akkor meg nem született.

Avagy pedig, ha mai nap valaki Amerikában megholt nagybácsijának szellemétől akarná megtudni, vajjon igaz-e az, hogy a remélt milliók helyett csak egy ócska farmer kalap maradt hátra, avagy a milliók más kezekben kallódtak el? — Ennek a szegény örökösnek bizonyára

nás jutalom nyeremény a rendkívül szerencsés és hírneves Gaedicke A. főgyűjtődjében (Budapest, Kossuth-Lajos utca 17.) vásárolt 62551 számú sorsjegyre esett. Ezen főelárusító kifizetett már vevőinek egy 400,000 koronás főnyereményt, kétszer 100,000 koronás főnyereményt, háromszor 60,000 koronás főnyereményt. I. osztályú sorsjegyek ezen szerencsés főelárusítónál már most kaphatók.

— **Elégett gyermek.** Bartók Pál csali földműves hasonnevű 4 éves fia, a kit szülői cselédek ügyeletére biztak, kinn a tanyán krumplicsütés közben megégett. A gyermeket azóta el is temették, de a csendőrség nyomozása szerint a szülőket gondatlanság terhelve, a kir. törvényszék a hulla exhumálását és ezzel kapcsolatban gondatlanság miatt a szülők ellen a vizsgálat megindítását rendelte el.

— **A háziasszony takaréksága** egy fiatal házaspár szerencsésjét alapította meg. Mint bennünket megbízható forrásból értesítenek, egy hivatalnok családja nagyon szűk anyagi viszonyok közt tengette életét. A férj alig volt képes a szerény háztartás költségeit beszerezni, sőt a midőn ezenfelül még súlyos betegségbe esett, a különben felhőtlen házasság nyugalma az egymást szerető férj és feleség között már-már veszélyeztetve volt. A nyomot a gondok csak nyomasztóbbá tették. A férj csüggedve gondolt nehéz helyzetekre. Az asszony azonban nem esett kétségbe, hanem bátorította férjét és biztosította, hogy nemsokára, már a legközelebbi napokban a sors jobbra fordul. És ez így is történt. Mert a mint a szükség és gond a legmagasabb fokra hágott, a fiatal pár pedig megfosztva minden élelmiszertől, az isteni gondviseléshez fohászokodtak, váratlanul feltűnt szerencsecsillaguk, — a legutóbbi osztálysorsjátéknál megnyerték a nagy nyeremények egyikét. Az asszony t. i. dacára a nyomornak, dacára a kisértésnek, hogy a szükség napjaiban eladja az összekuporgatott fillérjein vásárolt sorsjegyet, ellenállt és ezen kitartása folytán vagyonhoz jutott. A Török A. és társa cég szerencsésje folytán — mert itt vásárolták a nyerő sorsjegyet, — a gondot, szükségét és nyomort jólét, szerencse váltotta fel és a férj felgyógyulása után dicsérték a Török bankház szerencsésjét és most boldogan élnek. A most kezdődő osztálysorsjátéknál olvasóink figyelmébe ajánljuk ezen céget, mely szerencsésjénél, szoliditásánál és megbízhatóságánál fogva amúgy is nagy bizalomnak örvend. Török A. és társa bankháza Budapesten a beérkező megbízásokat pontosan, gyorsan és megbízhatóan teljesíti. Az első osztályú sorsjegyek árai: 1/4 sorsjegy 6 frt, 1/2 sorsjegy 3 frt, 3/4 sorsjegy 1 frt 50 kr, 1 sorsjegy 75 kr. Sorsjegyek bevásárlásánál Török A. és társa budapesti bankházát, Váci-körut 4 a legmelegebben ajánljuk.

IRODALOM.

— **A költészet mint játék.** A költészet fejlődésének legszebb példáját a görög irodalom története szolgáltatja. Ott zendültek a himnuszok, ott harsogtak az ódák legfőbbeségebb példány képei, ott fogantak az édesbus elégiák, ott öltöttek művészi alakot az ó-kor örökbecsű tragédiái s görög nyelven dicsőítette meg Akhilles és Odysseus sorsát a költők királya: Homeros. Még az első s talán maig a legkitűnőbb esztetikai műgörög talajból sarjadt elő: Aristoteles poetikája. De lassanként a terjedő hazában fogyott a hazaszeretet. Az alexandriai korban Sokrates és Platon helyét Epikuros foglalja el, Aristophanesét Menandros. A költészet tudós udvari költészetté vált, mely a szellemeskedő közönséghez beszélt. Az írók az istenek és hősök történetébe új szerelmi kalandokat csempésznek, érzékiek a szerelem festésében. Az elégiákban is szerelmi

kalandokat rajzolnak. Legsikerültebbek ez időtájt a csipős, csattanós epigrammák, mely műfaj e szellemes tudalékos kornak kiválóan megfelelt. Az igazi lírai formák teljes enyészetnek indultak. Hexamenteres hymnuszaik nehézkesek, telvél tudóskodással. Előfordulnak, mint az izlés jellemző tévedései, olyan alkalmi költemények is, melyeket az író, hogy ügyességét fitogtassa, oly körmönfont számításal irt meg, hogy a költemény sorai egymás alá vagy egymás mellé helyezve mindenféle phantastikus alakokat ábrázoltak; pásztorsipót, baltát, keresztet, madárszárnyat, tojást. Maga a kor is játék-nak, paignia-nak nevezte el ezt a műfajt. Szóval a görög irodalomban is az történt, ami minden irodalomban szokott, hogy az irodalom kiterjedésével becséből veszít. Ez alexandriai korbéli irodalmat tárgyalja igen szépen és élénken a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 41. füzeté. A tizenkét kötetes nagy munka szerkesztője Marozali Henrik, egyet. tanár, a görögökről szóló kötet szerzője dr. Gyomlay Gyula akadémikus. Egy-egy kötet ára díszes félbőr-kötésben 8 frt; füzeteként is kapható 30 kr-ával. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek, Irod. Int. Rt. Budapest, VIII., Üllői ut 18.) s minden hazai könyvkereskedés utján.

Közgazdaság.

A kölcsönös biztosítás ügyéhez.

Ujból megindult a mozgalom a kölcsönös biztosítás ügyében. Sajnálattal látjuk azonban, hogy ez intézmény érdekében kifejtett tevékenység, minthogy az intézmény maga nálunk nem igen tud gyökeret verni, már oly uton próbál szerencsét, a melyet a kölcsönösség olvének legmegrögzöttebb szószólója sem fogja magáévá tenni, mert ez ut kanyarulatai minden bizonnal gondolkodóba ejtik. Tudnivaló, hogy a biztosító szövetkezet, mely főleg a „kölcsönös” jelszó alatt ismeretes „*tel-
zálog és hitelrészjegyeket*” bocsátott ki 10 koronás címletekben és azok elhelyezéséről egy igen különös módszer alkalmazása mellett gondoskodott.

E részjegyeket a földműves nép darabonként 10 korona lefizetése ellenében és azon ígéret kapesán vette a „kölcsönös” képviselőjétől, hogy arra az esetre, ha a részjegy vevője épületét a szövetkezetnél biztosítja, minden egyes részjegy után egy kamatmentes kölcsönt kap, úgy hogy a hány 10 koronás részjegyet vesz, annyi 100 koronás kölcsönt fog élvezni.

Ezen, a tényeknek meg nem felelő magyarázatot a szegény biztosított annál inkább fogadta el helyesnek, mert neki ez intézet nevét nem „kölcsönös”, hanem „*kölcsönző*”-nek állították oda és jól tudjuk, hogy a mi szegény népünk minden mesét könnyen elhisz, ha csak az ő szája ize szerint van előadva. Maguk a részjegyek pedig igen homályosan vannak megszerkesztve, szövegük körülbelül a következő: N. N. ur mint ezen jelzalog és hitelrészjegy tulajdonosa mindazon jogokat élvezzi,* a melyek igazgatósági határozat szerint a tulajdonost megilletik. A * jel alatt pedig ez áll: „Ha az üzleteredmény nyereséggel jár, ezen részjegy után 5 %-ig adatik osztalék.

Minden elfogulatlan ember ebben egészen tisztán látja azon szándékot, hogy a

valódi tények elpalástoltassanak, de mindenben önként feltolul ez a kérdés: „A kölcsönösség alapján áll-e tényleg az az intézet, mely részjegyek után osztalékot ígér? Hát a kölcsönösségi eszme vezérei és képviselői nem azt lobbantják-e folyvást és oly nagy hóvvel a részvénytársaságok szemére, hogy osztalékra dolgoznak és ime ők maguk ugyancsak osztalékot ígérnek. Sőt mi több, kiforgatják a jogcímet eredeti értelméből azzal a céllal, hogy a feleknek az legyen kimagyarázható, a mi éppen a félnek legjobban tesz és hogy az így inkább kötélnek álljon. Ez valóban oly módszer, mely ritkítja párját és egyedül áll a biztosítási intézmény történetében. És mindez mintegy a kormány cége alatt történik, mert csaknem minden héten azt olvassuk a lapokban, hogy a kormány e szövetkezeti intézmények ilyen vagy amolyan támogatást ígért.

És minthogy e célzatos híresztelések sohasem cáfoltatnak meg, mintegy természetesen, hogy a szegény lefogott nép már most vakon elhiszi azokat a meséket, a melyeket ott neki elmondogattak. De hisz alig vehető rosz néven e jó hizeműségük, mert a szegény ördögök bizony kétségbe vonják, hogy egy oly intézményről, mely — legalább a hírlapi közlemények után indulva — a kormány keblén nyer tápot, joggal lehessen mondani olyan dolgokat, a melyek tényleg nem állanak. Ily eszközökkel az új intézményt nem lehet népszerűsíteni.

Ez az egész ügynek többet árt, mint használ. Szinte esdálkozunk kell, hogy az intéző körök ezt be nem látják. Hiszen a furfang, mely az eljárás mögött rejlik, csakhamar ki fog derülni. A bebiztosított fél, amint a kötvényt meg fogja kapni, a kölcsön miatt jelentkezni fog. És mi történik akkor? Vagy elutasítják a kérelmezőt, vagy pedig figyelmeztetik, hogy nem kölcsönről van szó, hanem csak 5 %-os osztalékról, melylyel azonban senki meg nem elégszik. Az ügynök turpissága kiszül, a fél telekiabálja előbb a falut, azután a társaival a megyét és az országot, hogy be lett csapva. A hullámok tulesapnak és elnyelik a kölcsönösség hírét hamvát. Ezt nem lehet, nem szabad figyelmen kívül hagyni, még a kormánynak sem.

Ipolysági piaci árak.
(1899. október 17.)

Buza mm.	7.20—7.40
Rozs	6.00—6.20
Arpa	6.00—6.50
Zab	4.00—4.40
Burgonya	1.30—1.50
Szenna	0.00—0.00
Szalma	0.00—0.00
Kukorica	4.50—4.80
Bükköny	0.00—0.00

4483 1899. tkv. szám.

Arverési hirdetmény.

Alólirott bíróság közzé teszi hogy dr. Salkovszky Ferenc ügyvéd vhajtatónak ör. Bodonyi János és társa elleni 130 frt s jár. iránti vhajtási ügyében a területéhez tartozó Ipolyság köztség 259 számú telekjönnyben foglalt ör. Bodonyi János nevére irt A I 3 sor 769 a. hrsz. 305 frt törvényes becsértékű s az 1034 sztkvben Bodonyi György (honti) nevére irt A I 1—4 sorsz. alatti 1155 forint törvényes becsértékű

ingatlanokra 1899. évi november hó 9-én délelőtti 10 órakor a kir. törv. szék tkvi. kiadó hivatalában 305 frt s 1155 frt kikiáltási ár és 30 frt 50 kr 115 frt 50 kr bánatpénz letétele mellett becsáron alól is elárvereztetni fognak.

A vételár az árverés napjától számított 90 nap alatt három (3) egyenlő részletben 5 % kamatokkal együtt lefizetendő a bánatpénzt az utolsó részletbe beszámítja.

Az árverési feltételek a bíróságnál valamint fent nevezett község előljáróságánál megtekinthetők.

Kir. törv. szék tkvi. hatósága.
Ipolyságon, 1899. augusztus 22-én

Oravec Béla.
kir. törvényszéki bíró.

Ajánlkozás.

A jegyzői teendőiben teljesen jártas, iroda önálló vezetésére képes, nős, családos, 44 éves, okleveles jegyző, egészségi szempontból H o n t b a n óhajtván alkalmazást nyerni, illő fizetés mellett ajánlkozik segédjegyzőnek, esetleg ügyvédi vagy gazdasági irodába irnoknak, vagy gazdasági felügyelőnek. — Címe a kiadóhivatalban meg tudható. 1-3

A díjak rendkívül mérsékeltek Lovak és szarvasmarhák

biztosítása
A magyar kölesönös al-
latbiztosító

társaság mint szövetkezet
Budapest, VII., Erzsébet-körut 27.
biztosításokat elfogad lovak és szarvasmarhák elhullása következtében beállott káresek megtérítésére.

Kártérítés igénye fennáll, ha közönséges és járványos betegségekben, vagy baleset folytán pusztul el az állat, továbbá ha kényszervágás rendeltetik el.

Az intézet élén állanak a következő földbirtokosok: báró Stojanovics György, elnök, báró Ambrózy Gyula, gróf Bethlen Balázs cs. és kir. kamarás, országgy. képviselő, dr. Bély László, orsz. képviselő, Chernel György, cs. és kir. kamarás, orsz. képviselő, báró Jósika Gábor, cs. és kir. kamarás, orsz. képviselő, gróf Korniss Károly, förendiházi tag, báró Nyáry Béla cs. és kir. kamarás, gróf Ráday Gedeon, dr. Simay Aladár, a Magy. agrár- és járadékbank r. t. gazd. tanácsosa, dr. Tetőzlényi Árpád ügyvéd, Tahy István, cs. és kir. kamarás, Pestm. gazd. egy. alelnöke, Zaleski Jenő, dr. Pajor Ignác vezérigazgató.

Felvilágosításul szívesen szolgál az igazgatóság és a képviselőnk: Zmeskal György Ipolyságon.

A díjak rendkívül mérsékeltek.

Winter Sándor és Fiai cég tüzifa-eladási árai az 1899/900. téli idényre.

I. osztályu	bükkhasáb	felülmérettel métere	3 frt — kr.
I. „	tölgyhasáb	„	2 frt 75 kr.
I. „	bükkdorong	„	2 frt 50 kr.
II. „	dorongfa	„	2 frt 25 kr.

Legjobb minőségért és jó méretért szavatolunk.

Legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben.

1.000,000 korona

3-6

Az összes 50,000 nyeremény

JEGYZÉKE.

A legn. nyeremény legszerencsésebb esetben:

1.000,000 korona

A nyeremény részletes beosztása a követk.:

Készpénzben fizetendő	Jutalom	Korona
1	Jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	„	200000
2	„	100000
1	„	90000
1	„	80000
1	„	70000
2	„	60000
1	„	40000
3	„	30000
1	„	25000
2	„	20000
3	„	15000
31	„	10000
67	„	5000
3	„	3000
432	„	2000
763	„	1000
1238	„	500
90	„	300
31700	„	200
3900	„	170
4900	„	130
50	„	100
3900	„	80
2900	„	40
50,000	nyer. és jut. összegben	13.160,000

Az ötödik nagy m. kir. osztályosorsjáték nemsokára ismét kezdődik és

100,000 sorsjegyre újból 50,000 nyeremény

jut, vagyis az oldalt levő nyereményjegyzék szerint az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.

A nyerési esélyek tehát, mint már általánosan ismeretes, óriásiak.

Összesen tizenhárom millió 160,000 koronát sorsolnak ki biztosan. A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

egy millió korona.

Szíves mielőbbi megrendeléseknél eredeti sorsjegyeket a tervszerű eredeti árban és pedig:

egy egész I. o. eredeti sorsjegyet 6.—
„ fél „ „ „ 3.—
„ negyed „ „ „ 1.50
„ nyolcad „ „ „ —.75

küldünk szét utánvétellel vagy a pénz előleges beküldése ellenében.

A huzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos huzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állanak rendelkezésre. A huzások a magy. kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan történnek és azoknál mindenki megjelenhetik.

Kérjük a rendelvényeket mielőbb, legkésőbb azonban

f. é. október 29-ig

hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa

a m. kir. szab. osztályosorsjáték főelárútitói
BUDAPEST. V., Váci-körut 4/a.

Sok és nagy nyereményt fizettünk ki tisztelt vevőinknek; rövid idő alatt több mint két millió koronát.

Rendelőlevél levágandó.

TÖRÖK A. és TÁRSA uraknak Budapest.

Kérek részemre.....I. osztályu m. kir. szab. osztályosorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget.....frt } utánvételezni kérem } A nem tetsző törlendő.
} postautalvánnyal küldöm. }

Pontos cím.